

PROTOKOLL FRA HOVEDSTYREMØTET 26. OKTOBER 2022

Til stede:

Hovedstyret: Ida Wolden Bache, Pål Longva, Øystein Børsum, Karen Helene Ulltveit-Moe, Kristine Ryssdal, Arne Hyttnes, Nina Udnes Tronstad, Hans Aasnæs og Egil Herman Sjørusen

Fra de ansatte: Mona H. Sørensen (sak 163-170 og 173), Truls Oppedal (163-170 og 173)

Tilsynssekretariatet: Jan Frode Jakobsen (sak 164-165, 168-169, 171), Randi Almås (156-158)

Administrasjonen: Nicolai Tangen (sak 156-162, 164-168), Trond Grande (156-162, 164-168, 169, 173), Mie C. Holstad (157-159), Carine Smith Ihenacho (160-161, 165), Dag Huse (156-161), Caroline Eriksen (160-161), Morten Kampli (157-158), Per Løken (157-158), Børge Sivertsen (159), Elin Berg (165), Ivar Eriksen (165), Wilhelm Mohn (160-161), Marianne Jensen (159-161, 164-168), Elisabeth Smith (166), Maren Romstad (166), Benedicte Borge (166), Ole Syrstad (166-167), Julie Belck-Olsen (166-167), John Tore Vatnar (156-161, 165-167), Hege Gjerde (164, 166-167), Charlotte Wium (157-159), Jane Haugland (163-169), Alexander Behringer (163-169 og 173), Kirsten Steinberg (164-165), Ørjan Agdesteen (164, 166-167, 171), Ingrid Solberg (166), Stian Solheim (166-167), Anne Misje (156-161, 164-169), Erik Andreassen (168), Peter C. R. Moe (168), Per Gunnar Bull Karlsen (171), Ketil Rakkestad (171), Arne Osnes (171), Pål Haugerud (156-162, 164-166), Birger Vikøren (156-167), Bjarne Gulbrandsen (156-174), Kyrre Nilsen (156-174)

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

Sak 156/2022 Avkastning og risiko – rapport for tredje kvartal 2022

Saksdokument: Notat 20. oktober 2022 fra NBIM
Notat 24. oktober 2022 fra Risiko- og investeringsutvalget

Dag Huse redegjorde for avkastning og risiko for Statens pensjonsfond utland (SPU) i tredje kvartal 2022.

Øystein Børsum redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok rapporten om avkastning og risiko for tredje kvartal 2022 til etterretning.

Sak 157/2022 SPU – Redegjørelse om avkastningsavhengige honorarer i unotert eiendom

Saksdokument: Notat 20. oktober 2022 fra NBIM

Notat 30. september 2022 fra Risiko- og investeringsutvalget

Trond Grande og Mie Holstad redegjorde for saksfremlegget.

Øystein Børsum redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok redegjørelsen om avkastningsavhengige honorarer i unotert eiendom til etterretning.

Hovedstyret ba NBIM komme tilbake til hovedstyret i et senere møte med en vurdering av om beløpsgrensen i mandatets 4.2.8 kan reduseres etter hvert som avtalene med investeringspartnerne oppdateres.

Sak 158/2022 SPU – Hovedstyrets investeringsmandat til leder for NBIM

Saksdokument: Notat 20. oktober 2022 fra NBIM

I møtet 7. september 2022, jamfør sak 136/2022 *SPU – Investeringsmandat til leder for NBIM*, la hovedstyret opp til enkelte endringer i rammene for investeringer i unotert eiendom.

Endringer fastsatt i henhold til § 2-5 i forvaltningsmandatet fra Finansdepartementet skal legges frem for departementet minst tre uker før fastsettelse. Norges Bank oversendte de planlagte endringene til departementet i brev 30. september 2022. Departementet svarte 21. oktober 2022 at de ikke har noen merknader til endringene.

Trond Grande redegjorde for saksfremlegget.

Hovedstyret vedtok endringene i investeringsmandatet til leder for NBIM. Oppdatert mandat trer i kraft med virkning fra 1. november 2022 og oversendes Finansdepartementet til informasjon.

Sak 159/2022 SPU – Transaksjon i unotert infrastruktur – [sladdet tekst]

Saksdokument: C4 CONFIDENTIAL notat 17. oktober 2022 fra NBIM

C4 CONFIDENTIAL notat 21. oktober 2022 fra Risiko- og investeringsutvalget

Mie Holstad og Børge Sivertsen redegjorde for saksfremlegget og transaksjonen.

Øystein Børsum redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret drøftet ulike sider ved investeringen, herunder sentrale risikofaktorer knyttet til teknisk løsning, skatteregime og geopolitiske forhold.

Hovedstyret godkjente at NBIM kan legge inn bindende bud for kjøpesum inntil [sladdet tekst] gitt at forutsetningene for transaksjonen ikke endres vesentlig.

Hovedstyret godkjente at NBIM sitt bindende bud kan økes til *[sladdet tekst]* dersom en av partnerne i konsortiet trer ut av prosessen.

Saken forelegges hovedstyret på nytt dersom forutsetningene for investeringen endres vesentlig.

Det stilles sikkerhet som beskrevet i saksfremlegget. Beløpene det stilles sikkerhet for er ikke endelig fastsatt og hovedstyret forutsetter at NBIM kommer tilbake til hovedstyret dersom beløpene totalt sett skulle øke vesentlig i forhold til det som er beskrevet i saksfremlegget.

Sak 160/2022 Tilråding fra Etikkrådet 23. august 2022 om opphevelse av observasjon

Saksdokument: Notat 21. oktober 2022 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank mottok 23. august 2022 en tilråding fra Etikkrådet om å oppheve observasjonen av selskapet Leonardo SpA. Selskapet ble satt til observasjon i mai 2017 på grunn av risikoen for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for grov korrupsjon.

Etikkrådet skriver nå at Leonardo ser ut til å ha fått på plass et antikorrupsjons-system som på de fleste områder er i tråd med internasjonalt anerkjente anbefalinger for slike systemer. Med dette som utgangspunkt mener rådet at det ikke lenger er grunnlag for å anse risikoen for at selskapet skal medvirke til grov korrupsjon som uakseptabel.

Eierskapsutvalget har mottatt NBIMs undersøkelse av tilgjengelige eksterne datakilder. NBIM vurderer at de eksterne kildene i det vesentlige ikke avkrefter forholdene som ligger til grunn for Etikkrådets tilråding.

Øystein Børsum redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret sluttet seg til innstillingen fra utvalget:

- Observasjon av Leonardo SpA oppheves.
- Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

Sak 161/2022 Tilråding fra Etikkrådet om utelukkelse

a) Tilråding 23. august 2022 om utelukkelse av selskap (1)

Saksdokument: Notat 21. oktober 2022 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank mottok 23. august 2022 en tilråding fra Etikkrådet om utelukkelse av selskapet AviChina Industry and Technology Co Ltd (AviChina). Etikkrådet har vurdert fondet sin investering i AviChina opp mot de etiske retningslinjenes § 4 bokstav c: «Observasjon eller utelukkelse kan besluttes for selskaper der det er en uakseptabel risiko for at selskaper medvirker til eller selv er ansvarlig for (...) salg av våpen til stater i væpnede konflikter som benytter våpnene på måter som utgjør alvorlige og systematiske brudd på folkerettens regler for stridighetene».

Øystein Børsum redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret sluttet seg til innstillingen fra utvalget:

- AviChina Industry and Technology Co Ltd (AviChina) utelukkes fra Statens pensjonsfond utland.
- Finansdepartementet orienteres om vedtaket.
- Utelukkelsen trer i kraft 1. januar 2023.
- Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.
- Norges Bank Investment Management vurderer at eksterne kilder i det vesentlige ikke avkrefter forholdene som ligger til grunn for Etikkrådets tilråding.

b) Tilråding 23. august 2022 om utelukkelse av selskap (2)

Saksdokument: Notat 21. oktober 2022 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank mottok 23. august 2022 en tilråding fra Etikkrådet om utelukkelse av selskapet Bharat Electronics Ltd. Etikkrådet har vurdert fondet sin investering i Bharat Electronics opp mot de etiske retningslinjenes § 4 bokstav c: «Observasjon eller utelukkelse kan besluttes for selskaper der det er en uakseptabel risiko for at selskaper medvirker til eller selv er ansvarlig for (...) salg av våpen til stater i væpnede konflikter som benytter våpnene på måter som utgjør alvorlige og systematiske brudd på folkerettens regler for stridighetene».

Øystein Børsum redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret sluttet seg til innstillingen fra utvalget:

- Bharat Electronics Ltd utelukkes fra Statens pensjonsfond utland.
- Finansdepartementet orienteres om vedtaket.
- Utelukkelsen trer i kraft 1. januar 2023.
- Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.
- Norges Bank Investment Management vurderer at eksterne kilder i det vesentlige ikke avkrefter forholdene som ligger til grunn for Etikkrådets tilråding.

Sak 162/2022 Orientering om aktuelle saker i kapitalforvaltningen

Nicolai Tangen og Trond Grande orienterte om aktuelle saker i kapitalforvaltningen, herunder;

- markeds- og resultatutviklingen i SPU så langt i kvartalet,
- øvelse med blant andre Finansdepartementet,
- avholdt seminar med NGO'er,
- pågående inntaksprosess for «Graduate» programmet.

Sak 163/2022 Godkjenning av protokoller fra hovedstyrets møter 7. september og 11. oktober 2022

Saksdokument: Utkast til protokoller

Hovedstyret godkjente protokollen fra hovedstyrets møter 7. september og 11. oktober 2022.

Sak 164/2022 NBIM – Virksomhetsstyring – rapport for tredje kvartal 2022

Saksdokument: Notat 21. oktober 2022 fra NBIM

Trond Grande redegjorde for hovedelementene i rapporten.

Hovedstyret tok virksomhetsrapporten for NBIM for tredje kvartal 2022 til etterretning.

Sak 165/2022 NBIM – Etterlevelse og kontroll – rapport for tredje kvartal 2022

Saksdokument: Notat 21. oktober 2022 fra NBIM
Notat 24. oktober 2022 fra Revisjonsutvalget

Carine Smith Ihenacho redegjorde for hovedelementene i rapporten.

Karen Helene Ulltveit-Moe redegjorde for drøftingen i revisjonsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok rapporten om etterlevelse og kontroll for NBIM for tredje kvartal 2022 til etterretning.

Sak 166/2022 Strategi 2023-2025 for Norges Bank

a) Strategi 25 – Utkast til fellesdel og strategi for sentralbankvirksomheten

Saksdokument: Notat 21. oktober 2022 fra Norges Bank Administrasjon (NBA)

Sentrale elementer i strategien for Norges Bank 2023-2025 (betegnet *Strategi 25*) har vært drøftet i tidligere møter og seminarer i hovedstyret. Til dette møtet var det lagt frem et første utkast til utskrevet strategidokument for hele virksomheten.

Sentralbanksjefen redegjorde for utkastet til fellesdel og til strategi for sentralbankvirksomheten (SBV).

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og ga merknader og innspill. Hovedstyret tok fellesdelen av strategien og strategien for sentralbankvirksomheten til etterretning. Strategien legges frem for vedtak i møtet i november.

b) NBIM – Strategy 2023-2025 (Strategy 25)

Saksdokument: Notat 21. oktober 2022 fra NBIM
Notat 24. oktober 2022 fra Risiko- og investeringsutvalget

Nicolai Tangen redegjorde for utkastet til strategi for NBIM.

Øystein Børsum redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget av bakgrunnsinformasjonen om strategien, og de temaer utvalget var særlig opptatt av.

Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ferdigstille et utkast til NBIMs strategi for 2025 hensyntatt merknader gitt i møtet. Utkastet legges frem for Finansdepartementet i tråd med § 1-7 (1) i mandatet for forvaltningen av SPU. Hovedstyret fastsetter NBIMs *Strategy 25* på møtet i november.

Hovedstyret tok den utsendte bakgrunnsinformasjonen om strategien til etterretning.

Sak 167/2022 Budsjett 2023 for Norges Bank

a) Budsjett 2023 – Status budsjettarbeidet i SBV/NBA

Saksdokument: Notat 21. oktober 2022 fra NBA

Sentralbanksjefen og Pål Longva presenterte det overordnede budsjettforslaget for sentralbankvirksomheten (SBV) og Norges Bank Administrasjon (NBA) for 2023.

Hovedstyret drøftet det fremlagte utkastet til budsjett for SBV og NBA og sluttet seg til de overordnede budsjetttrammer. Administrasjonen arbeider videre med det foreliggende budsjettet basert på merknader fra hovedstyret.

Endelig forslag til budsjett 2023 legges frem for hovedstyret for godkjenning i møtet 23. november 2022.

b) Kapitalforvaltningen – Budsjettforslag for 2023 inkludert brev til Finansdepartementet om ramme for forvaltningsgodtgjøring 2023 for Statens pensjonsfond utland (SPU)

Saksdokument: Notat 21. oktober 2022 fra NBIM

Notat 25. oktober 2022 fra Godtgjørelsesutvalget

Trond Grande presenterte budsjettforslaget til NBIM for 2023.

Arne Hyttnes redegjorde for drøftingen i godtgjørelsesutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av knyttet til personalkostnader og ramme for prestasjonsbasert lønn i NBIM. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret sluttet seg til NBIMs forslag til budsjett for samlede personalkostnader inkludert prestasjonsbasert lønn. Budsjett for prestasjonsbasert lønn er basert på en videreføring av ordningen med at inntil 100 ansatte i investeringsområdet kan gis avtaler med en prestasjonslønnssamme inntil 200 prosent av fastlønn.

Hovedstyret sluttet seg til at det sendes et brev til Finansdepartementet med forslag til ramme for forvaltningskostnader for SPU i 2023 i tråd med utkastet fra NBIM. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ferdigstille brevet basert på hovedstyrets innspill i møtet.

Endelig forslag til budsjett 2023 for kapitalforvaltningen legges frem for hovedstyret for godkjenning i møtet 23. november 2022.

Sak 168/2022 Endring av hovedstyrets prinsipper for godtgjørelse i NBIM

Saksdokument: Notat 19. oktober 2022 fra NBIM

Notat 25. oktober 2022 fra Godtgjørelsesutvalget

Trond Grande redegjorde for saksfremlegget og forslag til justering av hovedstyrets prinsipper for godtgjørelse i NBIM.

Arne Hyttnes redegjorde for drøftingen i godtgjørelsesutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og vedtok reviderte prinsipper for godtgjørelse av ansatte i kapitalforvaltningen.

Sak 169/2022 Norges Banks pensjonsordning / Endring av barnepensjon

Saksdokument: Notat 20. oktober 2022 fra Norges Bank Administrasjon

Hovedstyret vedtok i møtet 2. september 2009 at pensjonsordningen i Norges Bank skal tilpasses ny folketrygd etter samme prinsipper som for Statens pensjonskasse. I tråd med at samordningsreglene for brutto barnepensjon fra offentlige pensjonskasser vil bli avviklet, foreslås det å endre bankens barnepensjon fra en bruttopensjonsordning til en nettopensjonsordning.

Jane Haugland redegjorde for saksfremlegget.

Hovedstyret ga sin tilslutning til, i samsvar med vedtaket fra 2009, at banken gjennomfører endringer i pensjonsordningens barnepensjon fra 1. januar 2023 og med samme ytelser som i Statens pensjonskasse.

Tilslutningen gis under forutsetning av at representantskapet og pensjonskassens styre ikke har vesentlige merknader til endringene. Sentralbanksjefen gis fullmakt til å utarbeide brev til representantskapet og pensjonskassen.

Sak 170/2022 Orientering om aktuelle administrative saker

Sentralbanksjefen orienterte om aktuelle administrative saker, herunder;

- foreslått prosess for hovedstyrets kommende egevaluering,
- opplegg for Norges Bank årsrapport og årsberetning 2022,
- at Finansdepartementet ønsker individuelle samtaler med hovedstyrets medlemmer.

Sak 171/2022 Finansiell risiko og forvaltningen av valutareservene – tredje kvartal 2022

Saksdokument: Notat 20. oktober 2022 fra Markeder og IKT (MI)

Notat 24. oktober 2022 fra Risiko- og investeringsutvalget

Per Gunnar Bull Karlsen redegjorde for hovedelementer i rapporten.

Øystein Børsum redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret tok rapporten om finansiell risiko og forvaltning av valutareservene for andre kvartal 2022 til etterretning. En offentlig versjon av rapporten publiseres på Norges Banks nettsider 4. november 2022.

Sak 172/2022 Orientering om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten

Sentralbanksjefen orienterte om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten, herunder;

- den aktuelle økonomiske situasjonen og innretningen av pengepolitikken,
- hovedbudskap fra den årlige CME-talen,
- møte med LO,
- rapporten *Finansiell Stabilitet 2022* som legges frem 9. november.

Sak 173/2022 Orientering til hovedstyret om bruk av generalfullmakt

Saksdokument: Notat 25. oktober 2022 fra Sentralbanksjefen
Notat 25. oktober 2022 fra NBIM CEO

Etter sentralbankloven § 2-11 annet ledd kan sentralbanksjefen avgjøre en sak når det er «nødvendig at vedtak treffes raskt, og det ikke er tid eller anledning til å forelegge saken for hovedstyret». Tilsvarende gjelder for daglig leder av NBIM etter sentralbankloven § 2-13 tredje ledd (jamfør også hovedstyrets forretningsorden punkt 5-2).

Sentralbanksjefen og Alexander Behringer redegjorde for bruken av denne fullmakten i samsvar med §§ 2-11 og 2-13.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok redegjørelsen til etterretning.

Sak 174/2022 Eventuelt

Sentralbanksjefen orienterte om arbeidet med revidering av styrende dokumenter.

Hovedstyret utvekslet synspunkter på gjennomføringen av møtet og erfaringer med den nylig avholdte studieturen til New York.

Seminartemaer:

NBIM:

- Cybersecurity 4.0
- Global Custody and Agency Securities Lending Project
- Equity Strategies

Saker til orientering:

- Norges Bank årsrapport 2022 – disposisjon og framdriftsplan
Notat 20. oktober 2022 fra NBA KOMM
- Hovedstyrets årlige evaluering av sitt arbeid og sin kompetanse – prosess og opplegg
Notat 19. oktober 2022 fra Stab
- NBIM – Executive Board Performance and Risk Report – August 2022
- NBIM – Executive Board Performance and Risk Report – September 2022
- Protokoll fra møtet i hovedstyrets godtgjørelsesutvalg 17. juni 2022
- Protokoll fra møtet i hovedstyrets eierskapsutvalg 29. august 2022
- Protokoll fra møtet i hovedstyrets risiko- og investeringsutvalg 21. september 2022
- Protokoll fra møtet i hovedstyrets risiko- og investeringsutvalg 19. oktober 2022